

РАХУНКОВА ПАЛАТА УКРАЇНИ

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 234-95-65, 234-10-41, факс (044) 226-33-82
E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

15.12.2015 № 04-2520

На № _____ від _____

Голові Верховної Ради
України

Гройсману В.Б.

Щодо аудиту використання
коштів на виконання проекту
реабілітації гідроелектростанцій

Шановний Володимире Борисовичу!

Рахункова палата провела аудит ефективності використання коштів державного бюджету, передбачених на виконання проекту реабілітації гідроелектростанцій.

Аудитом встановлено, що Міністерством енергетики та вугільної промисловості України (далі – Міненерговугілля) і ПАТ «Укргідроенерго» у 2013 – 2014 роках та I півріччі 2015 року в цілому забезпечене законне використання бюджетних коштів, передбачених на реалізацію заходів проекту «ГЕС Укргідроенерго. Реконструкція. II черга», затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22.12.2010 № 2358-р. В той же час мали місце недоліки при плануванні та фінансуванні цих заходів, через що за вказаний період було використано лише 46,8 відсотка (543,6 млн грн) передбачених на ці цілі коштів державного бюджету.

Залучені в рамках угод з міжнародними фінансовими організаціями (далі – МФО) кредитні кошти були загомим джерелом фінансування заходів з реалізації цього проекту. Водночас через організаційні недоліки та недостатньо оперативне управління кредитними коштами строки виконання робіт за проектом та їх вартість збільшуються.

На сьогодні термін виконання робіт за проектом від початкового збільшився на 7 років, а його прогнозна загальна кошторисна вартість через зміну курсу валют та необхідність проведення додаткових обсягів робіт зросла на 15,9 млрд грн (до 22,3 млрд гривень).

Виконання заходів з реконструкції об'єктів гідроенергетики відбувається в умовах недосконалого програмного (планового) забезпечення, що ускладнює їх реалізацію.

Питання здійснення заходів щодо реконструкції гідроелектростанцій ПАТ «Укргідроенерго» фрагментарно визначені в Енергетичній стратегії України на період до 2030 року та кількох державних програмах, а саме: Державній програмі розвитку внутрішнього виробництва, затвердженій постановою Кабінету Міністрів України від 12.09.2011 № 1130, та Державній програмі активізації розвитку економіки на 2013 – 2014 роки, затвердженій постановою Кабінету Міністрів України від 27.02.2013 № 187. Проте зазначені **державні програми** в цілому не спрямовуються на врегулювання проблем електроенергетики (гідроенергетики) і **в частині заходу з реконструкції гідроелектростанцій, через їх неконкретність, між собою не кореспондуються.**

Затверджена Мінпаливенерго у 2010 році **Галузева програма реконструкції гідроелектростанцій і будівництва нових об'єктів гідроенергетики** на період до 2020 року також **недосконала і неконкретна.**

План розвитку об'єднаної енергетичної системи України на наступні десять років, який, зокрема, має містити показники розвитку генеруючих потужностей ГЕС і ГАЕС, Кабінетом Міністрів України не затверджений.

Діяльність відповідальних за опрацювання та підготовку до ратифікації кредитних угод з МФО органів влади стосовно фінансування ними заходів з реконструкції об'єктів гідроенергетики була недостатньо оперативною. Від підписання до ратифікації і набрання чинності угодами проходило багато часу, що ускладнювало процес планування та виконання заходів з реконструкції об'єктів гідроенергетики.

Основними причинами довгої процедури набуття чинності відповідними угодами є тривалі терміни погодження заінтересованими органами виконавчої влади (Мінфіном, Мін'юстом, МЗС), Кабінетом Міністрів України та Адміністрацією Президента України відповідного проекту закону України про ратифікацію угоди та їх ратифікація Верховною Радою України.

У періоді, що перевірявся, кошти МФО, залучені Україною в рамках спільного інвестиційного проекту щодо реабілітації гідроелектростанцій, спрямовувалися на поповнення спеціального фонду державного бюджету та розподілялися на виконання бюджетних програм за КПКВК 1101600 «Реконструкція гідроелектростанцій ПАТ «Укргідроенерго» та КПКВК 1101630 «Впровадження Програми реформування та розвитку енергетичного сектора».

Планування Міненерговугіллям у 2013 – 2014 роках та I півріччі 2015 року заходів щодо фінансування проекту «ГЕС Укргідроенерго. Реконструкція. II черга» є недосконалим, недостатньо обґрунтованим, а в окремих випадках, зокрема в частині оформлення документів, які використовуються у бюджетному процесі, здійснювалося з порушенням вимог чинного законодавства.

При цьому **Міненерговугілля і Мінфін у 2013 – 2015 роках не забезпечили своєчасного затвердження паспортів бюджетних програм за**

КПКВК 1101600 і КПКВК 1101630, достовірності і повноти інформації, яка в них міститься, що є порушенням бюджетного законодавства.

У 2013 – 2014 роках та I півріччі 2015 року ПАТ «Укргідроенерго» за КПКВК 1101600 і КПКВК 1101630, з урахуванням змін, **на виконання заходів щодо фінансування проекту «ГЕС Укргідроенерго. Реконструкція. II черга»** були передбачені бюджетні призначення у сумі 1162,4 млн грн, проте **фактично використано лише 543,6 млн гривень.**

Основними причинами невиконання планових показників щорічного освоєння асигнувань є **організаційні недоліки та недостатньо ефективне управління** Міненерговугіллям, Мінфіном і ПАТ «Укргідроенерго» наданими **кредитними коштами.** Часта зміна переліків уповноважених підписантів платіжних документів, що було обумовлено кадровими змінами в Мінфіні та Міненерговугілля, затягувала процес підписання документації на проведення оплати. У 2013 – 2014 роках мали місце факти перевищення максимально допустимих термінів оплати за виставленими рахунками на строк до 9 місяців. У I півріччі 2015 року також ускладнювали використання кредитних коштів введені Національним банком України особливі правила оформлення проведення операцій в іноземній валюті та обмеження щодо їх проведення.

Наслідком недостатньо ефективного управління наданими кредитними коштами за бюджетною програмою КПКВК 1101600 є **зростання зобов'язань по кредитах** протягом звітного періоду з **536,1 млн грн на початок 2013 року до 2007,6 млн грн на 01.07.2015.**

Міненерговугілля і ПАТ «Укргідроенерго» не забезпечено оновлення проекту та титулу будови «ГЕС Укргідроенерго. Реконструкція. II черга». На сьогодні зазначена **проектно-кошторисна документація** через недотримання термінів виконання робіт застаріла.

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики (Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг), **не забезпечила затвердження тарифів, пов'язаних з діяльністю ПАТ «Укргідроенерго» на наступний календарний рік у терміни, які б дозволяли своєчасно підготувати та погодити із заінтересованими державними органами фінансовий план товариства.** За таких умов **фінансові плани ПАТ «Укргідроенерго» затверджувалися Кабінетом Міністрів України несвоєчасно,** з порушенням термінів, визначених статтею 75 Господарського кодексу України.

У I півріччі 2015 року ПАТ «Укргідроенерго» недотримано вимог затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03.10.2012 № 899 Порядку здійснення витрат суб'єктами господарювання державного сектору економіки у разі незатвердження (непогодження) річних фінансових планів у встановленому порядку, яким заборонено здійснювати витрати на капітальні інвестиції до затвердження річного фінансового плану.

Аналіз показників діяльності ПАТ «Укргідроенерго», визначених фінансовими планами на 2013 – 2015 роки та відповідними звітами про їх виконання, свідчить про його задовільний фінансовий стан. Товариство спроможне погасити свою короткострокову кредиторську заборгованість за рахунок найбільш ліквідних активів.

За підсумками роботи 2013 року товариством сплачено до бюджетів усіх рівнів податків та інших платежів на суму 662,2 млн грн (в т.ч. дивідендів на державну частку – 240,3 млн грн), за 2014 рік – 716,9 млн грн (в т.ч. дивідендів на державну частку – 393,9 млн гривень).

Протягом періоду, який перевірявся, середня кількість працюючих на ПАТ «Укргідроенерго» залишалася стабільною (близько 2850 осіб), а середня заробітна плата одного працівника товариства за весь період була еквівалентною 6 розмірам мінімальних заробітних плат.

Рекомендуємо Верховній Раді України розглянути інформацію про результати аудиту на засіданні Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки.

З повагою

Голова

Р.М. Магута